

desse ja põldudele. — Linnas töötavad ainult erasaunad, millel 18 üldruumi ligikaudu 900 inimesele ja 58 numbrituba umbes 100 inimesele. Vett saavad saunad puurkaevudest, kuna must vesi ilma filtrimata kanalisatsiooni kaudu Emajõkke valgub. Tervishoiulised uurimused on heaks tunnistanud ainult ühe ja rahuloldavaks kolm sauna, teised 5 sauna on puudulikud. Peapuudus seisab viletsas sisseseades ja ebapuhtuses. See avaldub nii üld- kui eraruumides ja koridores ning ootetubades. — Linna tänavaid puhastatakse ainult pühkimise teel: südalinnas igal hommikul, eeslinnas ainult kord nädalas. Säärane puhastuseviis ei suuda tänavaid pidada küllalt puhtad, mis silmapaistev mitte ainult eeslinnas, vaid ka südalinna käidavamail tänavail ja väljul. Suvel on tänavad tavaliselt tolmused, sügisel rohkelt mudased, eriti need tänavad, kus liiklemine intensiivsem (Narva t., Tähe t., Riia t. jne.). Tänavaid võiks tarviliselt puhtad hoida ainult siis, kui neid veega uhta, milleks vaja on kesk-veevärki. — Mõnesuguseid puhtusenõudeid on tervishoiu-osakonnal tarvis esitada ka võõrastemajadele ja sissesõidu-hoovidele, mis jätavad ses suhtes väga palju soovida, eriti just kõrvalisemad võõrastemajad ja sissesõidu-hoovid ning sõbratoad. — Arstiabi on linnas, kus üks arst ligikaudu 400 elaniku peale tuleb, hästi kättesaadav. Peale selle kergendavad haiguste ravitsemist ka kättesaadavad haigemajad, millede arv tõuseb 14:ni: neist haigemajust on 9 ülikooli (sisehaiguste-kliinik — Toomil, haavakliinik — Toomil, naistekliinik — Toomil, hospitaal-haavakliinik — Maarjamõisa väljal, sisehaiguste hospitaalkliinik — seal-samas, närvikliinik — sealsamas, vaimuhaiguste-kliinik — Puiestee tän. 1, silmakliinik — Maarjamõisa ja Vallikraavi tän. nurgal, lastekliinik — Veski t. 6), 3 linna- (laatsarett — Kalamehe t. 14, nakkusehaiguste haigemaja — Aleksandri tän. 80, nahahaiguste haigemaja naistele — Puiestee t. 85—89), 1 sõjaväe- (Savi t.) ja 1 era-haigemaja (Mellini, Pepleri ja Aia tän. nurgal).

Peale selle võtavad ambulantsis haigeid vastu ka kolm ülikooli polikliinikut (dermatoloogia- ja veneroloogia-, sisehaiguste- ning kõrva-, nina- ja kurguhaiguste-kliinik — Jakobi t. 2). Pidalitõbiste ravitsemiseks on Veeriku alevi Muuli talus ülikoolil leprosoorium. Vaesed saavad arstiabi linna vaestearstilt ja ülikooli sisehaiguste-polikliiniku kaudu arstiteaduse vanema kursuse üliõpilastelt. Kooli-tervishoiu eest hoolitsesid 1922. a. 2 arsti ja 2 õde. Abiandmine sünnib ambulantsis, mida tarvitasid 4044 õpil. (36% õpil. koguarvust) 7326 korda. Haigusejuhtumusi on olnud koolides 7147 ja järele vaadatud 8398 õpilast (umb. 75% õpil. koguarvust). — Koolidest on keskkoolidel kõigil enam-vähem rahuloldavad ruumid, algkoolidest on 2 koolil head, 9 rahuloldavad ja teistel puudulikud ruumid. Laste asetus pinkidel igal pool puudulik. Emade- ja lastekaitse alal töötavad Tartus 6 asutust ja 4 mänguvälja. Laste ja emade nõuandekoht avati 1922. a. alul. Lastele on varjupaigad Karlova mõisas (vt. lhk. 78) ja Lasteaia-seltsi juures, kuhu mahub umb. 20 last. — Linna poolt ülalpeetavais vaestemajus leidis 1922. a. alul ruumi 205 vaesele ja saksa vaestemajades 74 vaesele. Pimedaile oli 1 varjupaik. — Elukortereist on linnas (rahva-